

**СЛАВІСТИЧНІ СТУДІЇ:
ЛІНГВІСТИКА,
ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО,
ДИДАКТИКА**

Збірник наукових праць

Випуск восьмий

**Хмельницький
2020**

**Хмельницький національний
університет
Кафедра слов'янської філології**

СЛАВІСТИЧНІ СТУДІЇ:

ЛІНГВІСТИКА,

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО, ДИДАКТИКА

Збірник наукових праць

Випуск восьмий

Хмельницький

2020

Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика : збірник наукових праць. Голова редколегії Н. В. Подлевська; відповідальна за випуск Н. М. Торчинська. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І., 2020. Випуск восьмий. 180 с.

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри слов'янської філології (протокол № 5 від 29 грудня 2020 року)

Редакційна колегія:

Горячок І. В., Подлевська Н. В. (голова редколегії), Сашко І. С., Серкова Ю. І., Станіславова Л. Л., Терещенко Л. В., Торчинська Н. М. (відповідальна за випуск), Торчинський М. М.

Збірник наукових праць містить публікації викладачів та студентів, присвячені питанням українського та зарубіжного мовознавства, літературознавства і дидактики.

Для філологів, перекладачів, педагогів та всіх, хто цікавиться зазначеними питаннями.

© Автори статей, 2020

© Хмельницький національний університет, 2020

ЗМІСТ

<i>Барановська Лідія, Серкова Юлія.</i> Мова жіночих персонажів у творчості засновниці «іронічного детективу» Іоанни Хмелевської	6
<i>Вальчук-Оркуша Оксана.</i> Польська мова у закладі вищої освіти як складник підготовки майбутнього філолога-полоніста	16
<i>Возна Ірина.</i> Ознаки жанру психотрилера у романі Максима Кідрука «Твердиня»	25
<i>Габінет Ірина.</i> До питання про взаємодію польської та української мов у XVI–XVIII ст.	32
<i>Гаценко Ірина.</i> Тематичні групи субстантивованих числівників в українській мові	37
<i>Глуцька Марина.</i> Формування у школярів комунікативних умінь з іноземної мови	42
<i>Горячок Інна.</i> Медіа міста Хмельницького	46
<i>Денега Марина.</i> Роль гри на уроках української мови	51
<i>Євин Максим.</i> І. Огієнко в історії української літературної мови	54
<i>Ільєнко Олена.</i> Теоретичні основи компаративного аналізу	58
<i>Колодко Каміла.</i> Використання зарубіжних методик викладання іноземної мови у школах України	63
<i>Марченко Діана.</i> Розвиток умінь монологічного мовлення на уроках іноземної мови: етапи формування та система вправ	69
<i>Огіньська Аліса.</i> Аналіз назв посуду для вживання і зберігання рідини в польській та українській мовах	73
<i>Подлевська Неля.</i> Перекладацька практика як складник формування мовно-професійної особистості майбутнього філолога	77
<i>Попик Наталія.</i> Використання автентичних матеріалів для навчання польської мови	85
<i>Сень Оксана.</i> Життєвий і творчий шлях Гжегожа Касдепке	89
<i>Смичок Марина.</i> Еволюція поняття «стереотип» у контексті сучасної етнолінгвістики	93
<i>Стадник Тетяна.</i> Інноваційні технології і засоби навчання у вивченні польської мови як іноземної	99
<i>Станіславова Людмила.</i> Створення електронного підручника на основі сучасних web-технологій	103

Лідія Барановська, студентка групи ФПРмз-19-1,

Юлія Серкова, старший викладач

кафедри слов'янської філології

МОВА ЖІНОЧИХ ПЕРСОНАЖІВ У ТВОРЧОСТІ ЗАСНОВНИЦІ «ІРОНІЧНОГО ДЕТЕКТИВУ» ІОАННИ ХМЕЛЕВСЬКОЇ

Безсумнівно, Іоанна Хмелевська – одна з найпопулярніших польських письменниць. У рідній Польщі тиражі її книг били рекорди, популярність була величезною, вона неодноразово отримувала престижні національні премії. Кожна її нова книга автоматично потрапляла в список польських бестселерів і залишалася там довгий час. Усі романи Хмелевської неодноразово перевидавалися, а деякі були адаптовані для кіно і телебачення [18].

Іоанна Хмелевська – польська письменниця, сценаристка, ілюстратор книг, відома як автор жанру іронічного детективу. Її справжнє ім'я – Ірена Барбара Кун (дівооче прізвище Беккер). Її псевдонім (ім'я взяте під час обряду миропомазання, прізвище – однієї з її прабабусь) став ім'ям літературного персонажа, героїні книжкової серії «Пригоди Іоанни». Народилася 2 квітня 1932 року у Варшаві, в сім'ї директора банку Яна Беккера (1906 – 1983) і Яніни Конопаської (1909 – 1993). Вихованням майбутньої письменниці займалися здебільшого жінки – бабуся та дві тітки, Тереза і Люцина. Остання мала особливий вплив на формування світогляду майбутньої письменниці – Люцина була журналісткою [17].

Іоанна Хмелевська провела своє дитинство в Груйці та Варшаві, де навчалася в загальноосвітній школі й гімназії. У дитинстві вона багато читала і вже в дуже ранньому віці мріяла написати роман.

Сім'я Хмелевської хотіла, щоб майбутня письменниця стала лікарем, проте ще в лицей молоді Хмелевська почала цікавитися архітектурою і вибрала її як напрям навчання. Ще в старших класах вона познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Станіславом, рано завагітніла і вийшла заміж. Учитися вона почала вже заміжною, а незабаром (1951 року) народила першого сина. Мала двох синів. Закінчила архітектурний факультет Варшавського політехнічного університету, отримавши спеціальність інженера-архітектора. Працювала в архітектурно-

будівельній майстерні «Блок», в Енергопроекті, у конструкторському бюро «Столиця», брала участь у будівництві Будинку селянина. Теми, пов'язані з цим періодом, пізніше з'явилися в її романах.

Як прозаїк Іоанна Хмелевська дебютувала 1958 року на сторінках журналу «Культура і життя», пишучи статті на архітектурну тематику. Деякий час в «Культурі та мистецтві» висвітлювала теми, пов'язані з архітектурою інтер'єру. Книжковий дебют відбувся 1964 р., коли був опублікований перший роман «Клин» [19]. Із початку 1970-х років займалася лише літературною творчістю, писала багато й різноманітно: була автором численних книг у жанрі художньої літератури для дорослих, творів для дітей і підлітків, має оповідання, романи, аудіокниги, сценарії, кулінарну книгу, автобіографію в семи частинах і своєрідні посібники («Як вижити з чоловіком», «Проти баб!», «Трактат про схуднення»). Усього в арсеналі Хмелевської понад 80 книг. Здебільшого – це романи, є також публіцистичні твори. Книги в жанрі художньої літератури для молоді: «Звичайне життя», «Будинок із привидами», «Сліпе щастя». Захоплюючі книги для дітей – «Пафнутій», «Ліс Пафнутія» та ін., але найбільшу популярність їй принесли детективні та пригодницькі романи. На її творах виховувалися декілька поколінь польських читачів. Загальний тираж романів письменниці в Польщі перевищив 6 млн примірників, а в Росії, де вона вважається найбільш популярною закордонною письменницею, – 8 млн. Її книги перекладалися іноземними мовами 107 разів (зокрема російською, чеською, словацькою, шведською мовами) і врятували від банкрутства два видавництва і одну друкарню.

Письменниця мала чимало захоплень: кінні перегони, брідж, колекціонування марок та бурштину, виготовлення намист, вишивка, ворожіння на картах, виготовлення композицій із сухих трав. Вона чудово стріляла, вправно кермувала, володіла кількома іноземними мовами. Авторка часто із задоволенням подорожувала світом, хоча принципово не літала літаками. Пані Іоанна дуже любила відпочивати у Франції – здебільшого у водолікарнях на узбережжі Бретані. Любила коней, захоплено робила ставки на кінних перегонах, з азартом грала в казино по всій Європі. Не боялася ризикувати, жити. Не дивилася телебачення, не читала

преси, не любила інтернету, хоча сама належала до тих публічних персон, яким приділяє найбільше уваги преса, радіо і телебачення. Люди з оточення Хмелевської говорили про її постійну зайнятість, десятки ідей. Найбільше, однак, характеризувала письменницю життєрадісність. Шанувальники її творчості, які любили її за неординарність й індивідуальність, створили інтернет-сайт, присвячений улюбленій письменниці: www.chmielewska.art.pl. [18].

Польська письменниця стала відома завдяки своїм детективним історіям – заплутаним і захоплюючим пригодам розумної, але навіженої авантюристки пані Іоанни. Письменниця не просто дала героїні своє ім'я, вона фактично описала саму себе – любительку азартних ігор, авантюр і гострих відчуттів. За словами шанувальників, у жодній книзі незрозуміло, скільки років героїні: вона і в 30, і в 75 років вплутується в авантюри, грає в казино, ставить на коней, п'є вино і носить туфлі на підборах. За словами її рідних, Хмелевська була саме такою: ніколи не сиділа на місці і не втрачала смак до життя. «Доля дала мені занадто багату уяву, з якою важко не тільки працювати, але й жити», – говорила Іоанна Хмелевська.

І. Хмелевська – володарка численних літературних премій, зокрема Премії Голови Ради Міністрів за творчість для дітей та юнацтва (1989), дворазовий лауреат премії Емпік – найбільшої в Польщі мережі продажу медіа-носіїв (2000, 2001). У травні 2004 року була нагороджена офіцерським хрестом Ордена Відродження Польщі, 2006 року отримала Премію Великого Калібру за досягнення в детективній творчості. Але її почуття самоіронії засвідчує улюблене, неодноразово повторюване висловлювання: «Написання роману життя ще попереду» [3, с. 4]. Письменниця померла 7 жовтня 2013 року у віці 81 року. Похована на варшавських Повонзках.

Читачі і літературні критики називають найкращими творами Хмелевської детективно-гумористичні романи «Що сказав небіжчик», «Все червоне», «Крокодил з країни Шарлотти», «Дикий білок», « Обхідні шляхи», «Автобіографія», написані від першої особи. Оповідачкою найчастіше виступає героїня на ім'я Іоанна, архітектор і письменниця, яка дуже нагадує авторку. Пані Іоанна мимоволі виявляється втягнутою в неймовірні кримінальні інтриги міжнародного масштабу. Альтер еґо письменниці

доводиться стати детективом і почати розслідувати таємничі і часто жорстокі злочини. Завдяки нестандартним методам приватного розслідування, вона розкриває численні вбивства і крадіжки. Специфічний «жіночий» спосіб мислення на перший погляд розсіяної Іоанни, дозволяє їй діяти нестандартно, винахідливо і, головне, результативно. Комізм романів Хмелевської виникає з незвичайних ситуацій, у яких бере участь Іоанна та її подруги, зокрема цілком реальна особа – Аліція, яка живе в Данії. «Саме вона, Аліція, змусила мене зрозуміти, що я просто спостережлива. Запам'ятовую і описую», – казала письменниця [18].

Героїню й авторку поєднує зовнішній вигляд, особисте життя, професійна діяльність, риси характеру і фрагменти біографії. Про автобіографізм свідчать заяви письменниці в інтерв'ю та в «Автобіографії», присвяти або передмови [8, с. 140]. Письменниця не шкодувала подробиць своїх сімейних і партнерських відносин, принад і темних сторін життя. Схожість із біографією проявляється не тільки в розповіді від першої особи, але й завдяки справжнім особистостям, описаним у творчості письменниці. Вона з гумором змальовувала своїх близьких із кола сім'ї та друзів. Велику роль у її творчості грає подруга юності й однокласниця – Янка, яка стала прототипом героїнь декількох романів. Одна з її учительок була описана в «Звичайному житті». На питання про автобіографічні сюжети сама Хмелевська завжди відповідала, що в роман вона ніколи не вклала всю себе. Часто це була сума кількох героїнь, із багатьма, часом суперечливими рисами характерами. Однак те, що вона безумовно вклала, – це враження про навколишній світ і, насамперед, про знайомих їй людей.

Героїні її книг були схожими на неї саму, мали сильний, рішучий, винахідливий і кмітливий характер. Саме вони вирішували загадки, із якими зазвичай не могли впоратися чоловіки [3, с. 3], тому й кажуть, що романи Хмелевської були адресовані насамперед жінкам, які мали грати дві ролі: емансипованої жінки й ідеальної господині, матері. Високоосвічені, з великою самоповагою, вони загрузли в рутині повсякденних обов'язків. Фоном того життя став період дефіциту. Шлях жінки з роботи додому був походом по магазинах: тут вистояла за шматком м'яса, за три квартали далі якраз щось

Те, що книги Хмелевської виявилися такими популярними, пояснювала сама авторка. Вона визнавала, що це не видатні твори, не так добре написані, як кажуть, але завжди оптимістичні. Вона писала насамперед для себе, і, як це не парадоксально, саме тому описані історії так сильно розважають і торкають читача. Фірмовим стилем пані Хмелевської став гумор, без якого не обходилася жодна з книг серії про Іоанну [3, с. 3].

У рідній Польщі популярність авторки була величезною, часто її романи продавалися з-під прилавка. Вона блискуче знайшла себе в новій реальності, завжди випускала дві книги на рік, а 1993 року побила рекорд – шість із них вийшли на ринок. Вона порушила правило, що протягом року не випускається дві книги, тому що остання «з'їдає» читачів першої. 2000 року на першому місці бестселерів її змінив тільки Пауло Коельо [10, с. 42].

Хмелевська відома як засновниця жанру іронічного детективу, який виник наприкінці ХХ ст. і миттєво став популярним, тому що був способом розваги і втечі від реальності. Хмелевська писала в основному детективи, хоча це визначення не повністю відображає специфічний характер її прози. У Росії, де Хмелевська здобула шалену популярність, її твори називають «іронічними детективами». Письменниця завжди погоджувалася з цим терміном, додаючи, що саме почуття гумору відіграє в них найбільшу роль. Детективи, які найчастіше асоціюються з серйозним змістом, у більшості випадків перетворювалися на історії, сповнені гумору та тепла. Злочинці, замість того, щоб викликати страх або тривогу, викликали симпатію. Детективна сюжетна лінія, інтрига, хоч важлива й невіддільна від сюжету, у її творах є тільки основою, на якій розгортається насичена подіями ситуація, а панує над усім гумор. Хмелевська не цурається гротескних ефектів. Авторка не любила сприймати життя повністю серйозно. Своїм гумором та іронією вона робила людей щасливими. В одному з інтерв'ю вона сказала: «Крім мого глибокого переконання, що я повинна отримати Нобелівську премію за підбадьорювання суспільства, інших амбіцій у мене немає» («Sztandar Młodych», 11.04.1997).

Як уже зазначалося, саме книги Іоанни Хмелевської увели моду на жанр іронічного детективу, адже її книги були сповнені надзвичайного почуття гумору, кумедних ситуацій і при цьому

відображали реалії звичайного повсякденного життя, знайомого пересічному читачеві. Величезна популярність Іоанни Хмелевської викликала потік жіночої іронічної детективної прози в постперебудовній Росії [1, с. 2].

Хоча твори Іоанни Хмелевської прийнято називати детективами, через різноплановість їх варто розглядати в більш широкому контексті, не обмежуючись умовностями класичних детективних романів, насамперед тому, що книги Хмелевської до класики цього жанру просто не належать. Авторка не дотримується єдиної кримінальної схеми, усім її творам притаманні нехронологічні відступи і специфічна, іронічна мова [7, с. 286].

Хмелевська у творчості використовувала й інші жанрові різновиди, хоча зазвичай намагалася зберегти типовий для себе кримінальний шаблон. Творча спадщина письменниці не може бути однозначно укладена в жанрові рамки: можна знайти тенденції до маневрування між дитячою літературою (серія про Панфнутія), фантастикою («По інший бік бар'єра»), любовним романом (наприклад, «Роман сторіччя»), сімейною сагою («Старша правнучка»), літературою про подорожі («Великий Алмаз»), пригоди («Що сказав небіжчик», «Дві голови і одна нога») і навіть науковою фантастикою («Приземлення в Гарволині») [14, с. 210].

В одному інтерв'ю вона говорила, що задоволена тим, як її твори перекладені слов'янськими мовами, – гумор при перекладі не страждає. А ось із мовами інших груп все складається набагато гірше: пробували перекладати німецькою, португальською, італійською, англійською, французькою, але нічого не вийшло [2].

Великою перевагою книг Хмелевської, безумовно, є мова. Сама авторка вболівала за свій недосконалий стиль і визнавала багато недоліків. Водночас її мова – оригінальний сленг, повний неологізмів і словесного гумору. У бібліографії, присвяченій творчості Іоанни Хмелевської, ми знаходимо, насамперед, позиції, присвячені мовним дослідженням. Водночас важливу роль відіграють культурні закономірності. Ймовірно, саме «слов'янство» і якась культурна близькість цієї літератури викликали величезну популярність автора на пострадянському

просторі. Схожий досвід соціалістичних суспільств викликав почуття спільності.

Дослідники прози письменниці не раз намагалися пояснити феномен творчості Хмелевської і звертали увагу на різні причини цього явища. Як зазначає анонімний автор статті, розміщеної на офіційному сайті письменниці: «У роки існування ПНР над детективами Хмелевської літала якась «екзотика», яка впливає з того, що письменниця проводила читача такими місцями, як Копенгагенське казино або резиденція бразильського мафіозі. Було в цих книгах все те, що високо цінує споживач літератури: викрадення, переодягання, різкі «повороти сюжету» (з www.chmielewska.art.pl). Водночас Дорота Пасіч стверджує, що в книгах Хмелевська опирається на близьку читачеві реальність. «Акція відбувається завжди або хоча б частково в Польщі або в польському середовищі за кордоном. Діють польські звичаї: вриватися до друзів, дзвонити серед ночі, позичати речі, гроші, книги, курити велику кількість сигарет і пити літри кави» [15, с. 10].

Мова героїнь романів Іоанни Хмелевської стилізована на розмовну польську, що проявляється як у словах автора, так і в діалогах. Усі героїні книг Хмелевської, головні і другорядні персонажі, охоче користуються ресурсами розмовної мови. Вони оперують барвистою мовою, повною експресії, насиченою численними колоквалізмами, що наближає їхню мову до розмовної. Відтворення розмовної варіації польської мови збагачується різними мовними нововведеннями.

Почуття відіграють важливу роль у житті жіночих персонажів, що також проявляється на рівні мови. Жіночі персонажі часто використовують емоційно забарвлені слова, особливо в діалогах, лайках, ненормативній лексиці, при цьому авторка апелює до почуття гумору читача.

Героїні книг Хмелевської оперують мовою, повною фразеологізмів. Постійні і змінені фразеологічні вирази з'являються в мові всіх героїнь, хоча найчастіше вони наявні у висловлюваннях Іоанни, оповідачки і головної героїні романів. Вони насамперед відображають емоції, що супроводжують героїнь, підкреслюють автентичність ситуацій, які виникли, звертають увагу на їхній комізм. Ванда Міхаляк зазначає, що

накопичення фразеологізмів спрямоване на мовну стилізацію, формування її за зразком розмовної мови і водночас виконує гумористичну функцію, підвищує комізм [13, с. 191]. Це зазвичай відбувається в ситуаціях, коли автор хотіла підкреслити обурення, здивування, гнів. В адресативних фразах героїнь романів Хмелевської також фігурують зменшувальні і пестливі назви у функції образливих, лайливих виразів. У висловлюваннях жіночих персонажів також з'являються численні вигуки, прислів'я, сентенції, прізвиська. Слід зазначити, що висловлювання героїнь романів Хмелевської значною мірою пронизані гумором, насмішкою, іронією або самоіронією, що проявляється хоча б у висловлюванні критичних коментарів на свою адресу, особливо зауважень про зовнішній вигляд, характер, кулінарні навички тощо [9, с. 94–97].

У мові героїнь творів Хмелевської переважає експресія – одна з особливостей розмовної мови, котра впливає на бачення світу героїнями романів. Виразна, багата на евфемізми, емоційна та / або ненормативна лексика, іронія і стилізація на розмовній стилі [6, с. 48] є характерними ознаками, але водночас викликає труднощі при перекладі творчості письменниці.

Перевагами прози Хмелевської є проникнення жанрових умовностей, мовна дотепність, м'яка іронія і стилізація на розмовний стиль. Однак гумористичний характер розмовного жанру зумовлений не тільки певним типом жінок, а й специфічним літературним жанром творів (на межі пригодницької, кримінальної літератури, сатири, гротеску, гуманістичної прози) [9, с. 89, 97]. Це література, що існує в сучасних реаліях, близька читачеві за тематикою і мовою, зі специфічним типом гумору, пародистичною спрямованістю сюжету.

Серед творів Іоанни Хмелевської особливою любов'ю читачів користуються «Роман сторіччя», «Крокодил з країни Шарлотти», «Все червоне» та багато інших, її твори неодноразово екранізувалися. Досить згадати такі фільми і телесеріали, як «Що сказав небжечку», «Ліки від кохання», «Пан або пропав», «Вкрадена колекція» і так далі. Останні романи Хмелевської – «Дівича з вирutasами» (2011), «Кривава помста» (2012) і «Скелет в саду» (2013). Талант письменниці був настільки всеосяжний, що протягом довгих років її твори будуть приносити задоволення читачам.

«У неї немає почуття місії, – підкреслює Тадеуш Левандовскі. – Вона пише для людей, які хочуть відпочити з книгою, пропонує життєві історії з добре підібраними сюжетами зі звичайного життя. Хмелевська не хоче писати шедеври. І їй це вдається. Це просто хороша література для всіх. Польська реальність і полька, яка тільки буває феміністкою» [12].

В Україні письменниця також добре відома, проте завдяки російським перекладам. Наші шанувальники Іоанни Хмелевської зобов'язані своїм знайомством з її творчістю російській видавничій індустрії. В Україні була перекладена і видана лише «Клята спадщина» – відомий роман І. Хмелевської у перекладі Юлії Булаховської [16]. Вважаємо, що твори цієї авторки, на жаль, невідомої широкому колу читачів, будуть особливо корисні і цікаві для студентів-полоністів і дочекаються перекладу українською мовою.

Список використаної літератури

1. Конева А. Столкновение социальных мифологии и метаморфозы идентичности: рецепция польского иронического детектива в российской экранизации. Мир русского слова. 2012. № 2. URL: cyberlinka.ru
2. Рокоссовская А. Ушла из жизни писательница Иоанна Хмелевская. URL: rg.ru 8/10/2013
3. Arlak S. O Joannie Chmielewskiej i jej życiu pełnym namiętności. *Polska*. 2013. Nr 81. S. 3.
4. Baranowska A. Joanna wciąż na tropie. *Nowe książki*. 1997. S. 14 – 15.
5. Chmielewska J. Autobiografia. T. I – VII. Warszawa, 1993 – 2008.
6. Ficek E. Od cytatu do parodii. O literackich grach z konwencją poradnika uwag kilka. *Język Artystyczny*. 2010. Nr 14. S. 43 – 55.
7. Gazdecka E. Czy Joanna Chmielewska pisała kryminały? *Scripta Humana*. Zielona Góra, 2016. S.279 – 286.
8. Hanuszewska E. Konwencja autobiografizmu w powieściach kryminalnych Joanny Chmielewskiej. *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Filologia Polska*. 2004. Z. 60. S. 113 – 141.
9. Kaptur E. Stylizacja języka bohaterek powieści Joanny Chmielewskiej na polszczyznę potoczną. *Poznańskie Studia Polonistyczne. Studia Językoznawcze*. 2010. T.16. S. 94 – 97.
10. Konarska I. Trup w każdej książce. *Przegląd*. 2002. Nr 14. S. 42 – 44.
11. M. Kąkiel Wychowani na Chmielewskiej. *Przegląd*. 2013. Nr 43. S. 42 – 43.
12. Lewandowski T. Chmielewska dla zaawansowanych. Warszawa, 2005.

13. Michalak W. Frazeologia i jej przekształcenia w twórczości Joanny Chmielewskiej. *Prace Literackie*. 1991. XXIX. S. 175 – 191.
14. Stadnik M. Autobiografizm jako cecha gatunkowa oraz komunikacyjna literatury popularnej na przykładzie twórczości Joanny Chmielewskiej. *Autobiografia. Literatura. Kultura. Media*. 2014. Nr 1 (2). S. 207 – 219.
15. Pasich D. Apetyt na Chmielewską. *Wiadomości kulturalne*. 1994. Nr 34. S.10.
16. www.umoloda.kiev.ua Детектив у чорній рамці 9/10/2013
17. Injournal.ru/biograf/chmielewska.html.
18. Joanna Chmielewska. *Życie i twórczość*. *Artysta. Culture*. URL: pl.7/10/2013
19. Joanna Chmielewska. URL: pl.wikipedia.org

*Вальчук-Оркуша Оксана, студентка ФПРмз-19-1
Науковий керівник – Н. В. Подлевська*

ПОЛЬСЬКА МОВА У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СКЛАДНИК ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА- ПОЛОНІСТА

Польсько-українська співпраця на рівні вищої школи на сучасному етапі є надзвичайно перспективною, особливо у сфері здобуття вищої освіти та є особливо важливою для формування професійних якостей майбутніх філологів-полоністів у ЗВО. Євроінтеграційний вектор розвитку України, геополітичні умови розташування обох держав, а також спільне історичне минуле України та Польщі стають важливими чинниками у формуванні нових інноваційних освітніх програм, де польська мова набуває особливої актуальності для студента-полоніста.

«Динамізм суспільного життя в умовах глобалізації ставить перед вищою професійною школою завдання підготовки фахівців, здатних швидко адаптуватися до економічних, соціальних, політичних та культурних змін в глобальному полікультурному та багатомовному світі, здатних почувати себе впевнено на ринку праці, готових до самоорганізації, становлення, духовного розвитку. Тобто, перш за все, йдеться про активну полікультурну та багатомовну особистість. Все це потребує якісної системи